

Для посилань:

Макуха С.М. Методика дистанційного проведення семінару. / V Міжнародна науково-методична конференція «Забезпечення якості вищої освіти: проблеми та перспективи розвитку» 3-4 лютого 2022 р. С. 330-331

Макуха С.М.

МЕТОДИКА ДИСТАНЦІЙНОГО ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРУ

Дистанційне навчання – організація освітнього процесу в умовах віддаленості один від одного його учасників та їх як правило опосередкованої взаємодії в освітньому середовищі, яке функціонує на базі сучасних освітніх, інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій [1]. На думку 50% учителів та 60% батьків, ефективність дистанційного навчання є нижчою у порівнянні з традиційною формою [2, с. 11]. Тому корисним є вивчення та узагальнення досвіду організації та проведення занять online з метою підвищення їх результативності та якості. Дистанційне навчання ґрунтується на використанні як кращих традиційних методів навчання, так і нових інформаційних та телекомунікаційних технологій, а також на принципах самостійного навчання. В процесі підготовки до занять online перед кожним з нас напевно поставали такі питання: як правильно організувати дистанційне проведення семінару? Що потрібно, щоб підготуватися до проведення online семінару? Яких помилок можна уникнути при підготовці та проведення семінарського заняття?

Під час підготовки до семінару завчасно доцільно запланувати заняття та повідомити студентам посилання для підключення засобами зв'язку. А самому потрібно уважно вивчити усі можливості програмного забезпечення, яке використовується для проведення занять з тим, щоб у ході їх можна було б максимально повно використати його можливості. Доцільно завчасно перевірити звук, відео трансляцію, можливості за допомогою додатку розділяти учнів на окремі групи, використовувати демонстрацію екрану, дошку, функцію малювання, користатися кнопкою «реакція», або чатом, тощо.

До початку семінару доцільно розробити (перш за все для себе) план проведення заняття. Чітко, уявити що, коли та як обговорювати із студентами. Кого про що спитати, скільки часу витратити на розгляд того, чи іншого питання, які практичні ситуації розібрати, які задачі і коли з цієї теми розв'язати. В той же час план проведення заняття не повинен сильно відрізнятися від звичайного.

Не зважаючи на те, що студенти також вже звикли до online занять, потрібно встановити та чітко дотримуватися основних правил етикету. Так усі учасники якщо не збираються говорити мають вимкнути мікрофони. Якщо хтось хоче задати питання має скористатися кнопкою «Підняти руку», а викладачу потрібно за цим уважно слідкувати щоб завчасно можна було б звернути увагу та відповісти, або надати слово. Крім того, потрібно чітко довести студентам у якому разі вони можуть вимкати веб-камеру. В ході занять спробуйте не звертати уваги на дрібниці та вчасно і толерантно робити зауваження якщо хтось

допустив помилку – забув вимкнути мікрофон, або не увімкнув вчасно демонстрацію екрану. Як викладач, так і студенти мають звикнути до нового формату проведення занять.

При підготовці потрібно уважно підготувати приміщення де ви плануєте знаходитися під час проведення заняття, зверніть увагу що потраплятиме у кадр, де розташовані речі, які потрібні для проведення занять – список групи, питання семінару, завдання, тощо. З тим, щоб викладачу не потрібно було б для їх використання виходити з кадру, або сильно нахилитися та дотягуватися. Зверніть увагу звідки потрапляє світло (воно не має бути за спиною викладача).

Важливіше значення для проведення занять дистанційно має якісний звук. Так, незначні збої у передачі відео не дуже заважають проведенню заняття та відволікають учасників ніж дефекти звуку. Періодичне випадання звуку, фонові шуми, погана чутність, тощо роблять проведення заняття практично неможливим. Студенти через свою скромність не завжди повідомлять вам про такі технічні збої, але ж вони значно знижують якість проведення заняття. Тому, доцільно використовувати тільки професійні гарнітури, спеціально оптимізовані для роботи з платформами уніфікованих комунікацій та спільної роботи. Перед початком проведення семінару закрийте вікно та двері, щоб мінімізувати зовнішні шуми. Якщо є можливість доцільно підключити комп'ютер до маршрутизатора кабелем, а не через Wi-Fi. У більшості випадків провідне з'єднання буде надійнішим. Також доцільно завчасно повідомити студентам що потрібно робити у разі виникнення технічних негаразд – перерви зв'язку, вимкнення світла, тощо. Можна в налаштування прибрати функцію зали очікування, для того, щоб не відволікатися на підключення учасників. Особливо це має значення якщо група достатньо велика.

При підготовці до заняття також потрібно продумати та завчасно повідомити тих, хто знаходиться з вами в одному приміщенні, попросити їх не відволікати і не входити в кадр. Під час проведення семінару дивіться у камеру, щоб створити ефект зорового контакту із студентами.

Початок та кінець семінару мало чим відрізняється від звичайного його проведення в аудиторії. Так само як і на звичайному занятті доцільно в кінці семінару залишити декілька хвилин на підведення підсумків, оголошення оцінок, визначення студентам завдання на самопідготовку, нагадування теми наступного заняття. Доцільно запитати думку студентів про налаштування аудіо та відео, темп викладення матеріалу, правила відео-етикету тощо. В кінці заняття не потрібно одразу відключатися від відеоконференції і бути готовим відповісти на питання студентів.

В проведенні заняття online є свої як плюси, так і мінуси. Серед позитивних моментів можна відзначити необмежену можливість для студентів супроводжувати свої доповіді, виступи та повідомлення наочною презентацією. Крім того, online проведення занять надає можливість демонстрації фрагментів кінострічок, схем, графіків, фотографій. В аудиторіях навчальних корпусів така можливість через брак обладнання є не завжди. Тому, навіть після ослаблення карантинного режиму багато викладачів усвідомили, наскільки зручним є навчання студентів та здобувачів у віддаленому режимі.

Серед характерних недоліків можна відзначити необхідність кожному студенту мати доступ до віртуального середовища, мати необхідні компютери, ноутбуки, камери. Крім того, можливі збої в роботі техніки та електромереж. Також недобросовісні студенти мають більшу можливість використовувати допоміжний матеріал при відповіді, що утруднює адекватну оцінку рівня їх знань. Все це потрібно враховувати при організації семінару та розробці завдань для студентів.

Висновки. Проведення занять online широко увійшло в наше повсякденне життя, стало масовим. Перед викладачами та студентами відкриваються нові можливості щодо проведення занять. Тому, правильно обрані технічні засоби, надійна та зручна платформа для проведення занять, максимально повне використання її можливостей для спільної роботи, а також дотримання простих правил підготовки і ведення занять стає запорукою їх якості.

Література.

1. Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 № 1115. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 р. за № 941/35224. URL: <https://goo.su/b6aF>

2. Дистанційне навчання: виклики, результати та перспективи. Порадник. З досвіду роботи освітян міста Києва : навч.-метод. посіб. / Упоряд.: Воротникова І.П., Чайковська Н.В. — К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 456 с.